

Studiu privind calitatea vieții în România

■

Constantin Anghelache

Profesor universitar doctor

Alexandru Isaic-Maniu

Profesor universitar doctor

Constantin Mitruț

Profesor universitar doctor

Vergil Voineagu

Profesor universitar doctor

Academia de Studii Economice București

Abstract. *The life quality research is in fact a major field of the analysis on the social and economic evolution of a country. The living standard (life quality) keeps on being a quite sensitive issue as it implies a number of both methodological and or organizational aspects. The most frequently the life quality is studied on the basis of the surveys being organized at the households level.*

These surveys (investigations at random) must be achieved in such a way that, by extending the data, they allow us to stick with the forecasted margin of error. This is specifically the reason for this material to briefly bring up the methodology which is applying when organizing a survey. Out of the immensity of data we have selected, after processing them, those conclusions which we considered as being the most significant for suggesting the life quality in Romania. The work includes tables and graphs, being abundantly thrown into relief by absolute and relative data.

Key words: households survey; sample; population; structure; indicator.

■

1. Principalele aspecte metodologice privind organizarea anchetei

Caracterizarea unor aspecte diverse ale vieții sociale din România se poate efectua pe bază de anchetă statistică.

Ancheta pentru studiul calității vieții s-a realizat pe un eșantion de gospodării, din mediul urban și rural, selectate în mod aleator din toate județele țării și din Municipiul București. Au fost cuprinse în cercetare gospodării din toate categoriile (salariați, patroni, agricultori, lucrători pe cont propriu în activități neagricole, șomeri, pensionari, alte categorii).

Unitatea de observare a fost gospodăria, definită ca un grup de două sau mai multe persoane care în mod obișnuit locuiesc împreună, au în general legături de rudenie și se gospodăresc în comun, participând integral sau parțial la bugetul de venituri și cheltuieli al gospodăriei. Persoana care nu aparține altei gospodării și care declară că locuiește și se gospodărește singură, este considerată gospodărie formată dintr-o singură persoană.

Colectarea informațiilor s-a făcut prin interviu la domiciliul gospodăriilor selectate. S-au folosit: chestionarul gospodăriei, la întrebările căruia a răspuns persoana de referință (capul gospodăriei), și chestionarul individual, în care au fost consemnate răspunsurile la întrebările adresate membrilor gospodăriilor care au acceptat să participe la această cercetare statistică.

La unele întrebări, au existat mai multe *perioade de referință*, depinzând de caracteristica domeniului: săptămâna precedentă interviului pentru întrebările privind activitatea desfășurată de fiecare persoană, ultimele 6 luni în cazul întrebărilor privitoare la sănătate, ultimele 12 luni pentru situația economică a gospodăriilor și pentru asigurări și incidente în gospodărie, următoarele 3 luni pentru intențiile de cumpărare de bunuri de folosință îndelungată etc.

Informațiile au fost cuprinse în: Chestionarul Gospodăriei (CG) și Chestionarul Individual (CI).

■ *Chestionarul Gospodăriei (CG)*, completat prin interviu la capul gospodăriei, cuprinde informații privind: identificarea gospodăriei, componența, asigurările și daunele, situația economică, veniturile gospodăriei, economiile, împrumuturile și creditele, înzestrarea gospodăriei cu bunuri de folosință îndelungată, intențiile de cumpărare, patrimoniul, calitatea vecinătăților, legăturile cu vecinii, condițiile de locuit.

■ *Chestionarul Individual (CI)* s-a completat pentru fiecare membru al gospodăriei, prezent sau temporar absent, și a cuprins informații referitoare la: datele de identificare, sănătatea, relațiile familiale, legăturile de prietenie, călătoriile, vacanțele, timpul liber, viața asociativă, utilizarea transportului în comun, securitatea personală, activitatea economică, veniturile individuale – pentru toate persoanele.

■ Ancheta privind calitatea vieții pentru anul 2005 s-a organizat ca o cercetare statistică selectivă, pe un eșantion de 10.920 de locuințe, repartizate pe întreg teritoriul țării. S-a folosit un *plan de sondaj în două trepte*, iar rata de răspuns a fost de 91,7%.

În *prima treaptă* a fost extras eșantionul master, pe baza datelor înregistrate la Recensământul populației și locuințelor din 2002. Eșantionul master a fost realizat pentru a servi ca bază de sondaj pentru cercetările selective în gospodării, în perioada intercenzitară organizat pe 780 de zone geografice, numite centre de cercetare, repartizate în toate județele țării și în Municipiul București. Cele 780 de centre de cercetare, asimilate *unităților primare de eșantionare*, au fost selectate conform unui algoritm de selecție echilibrată pe variabila auxiliară număr de șomeri. Eșantionul master include 427 centre de cercetare în mediul urban și 353 centre de cercetare în mediul rural.

În *a doua treaptă*, au fost extrase locuințele din fiecare centru de cercetare. Locuințele, selectate conform unui algoritm de selecție sistematică, sunt asimilate *unităților secundare de eșantionare*. Algoritm de selecție sistematică s-a bazat pe calculul unui interval de selecție și al unui start aleator pentru fiecare centru de cercetare. Din fiecare centru de cercetare au fost incluse în eșantion câte 14 locuințe. Pentru dimensionarea eșantionului în a doua treaptă s-a luat în considerare obținerea unor estimări ale principalelor caracteristici cercetate care să fie afectate de erori în limita a 3% și garantate cu o probabilitate de 97%.

■ Estimările corespunzătoare întregii populații s-au calculat prin extinderea rezultatelor anchetei pe baza coeficienților de extindere, atribuiți tuturor gospodăriilor din eșantion care au răspuns la anchetă.

Calculul coeficienților de extindere presupune: *calculul ponderilor de bază, ajustarea non-răspunsurilor, redresarea eșantionului și determinarea coeficienților de extindere*.

■ Ponderile de bază ale locuințelor reprezintă o primă estimare a coeficienților de extindere.

Calculul probabilităților de selecție a unităților primare de eșantionare s-a realizat conform unei scheme de selecție stratificate. Criteriile de stratificare utilizate au fost județ

și medii de rezidență. În fiecare strat au fost calculate probabilitățile de includere în prima treaptă, proporțional cu mărimea unei unități primare, conform relației de calcul:

$$P_{hj} = m_h \times \frac{N_{hj}}{\sum_{j=1}^{N_h} N_{hj}}$$

unde:

h: indicele stratului, h=1,...,88

j: indicele UP, j=1,..., 4002;

P_{hj} - probabilitatea de includere în prima treaptă a UP j aparținând stratului h;

m_h - volumul eșantionului de UP în stratul h;

N_{hj} - număr de locuințe permanente în stratul h, UP j;

$\sum_{j=1}^{N_h} N_{hj}$ - număr de locuințe permanente în stratul h.

Calculul probabilităților de selecție a unităților secundare de eșantionare (locuințele) din fiecare centru de cercetare k (P_{2k}).

Aceste probabilități sunt, de fapt, inversul intervalului de selecție al unui centru de cercetare.

$$P_{2k} = \frac{1}{I_k} = \frac{n_{2k}}{N_{2k}}$$

unde:

I_k - intervalul de selecție al centrului de cercetare k;

n_{2k} - numărul de locuințe în eșantion din centrul de cercetare k;

N_{2k} - numărul de locuințe în centrul de cercetare k, pentru k = 1,.....,501

Calculul probabilităților generale de selecție a locuințelor din centrul de cercetare k (PGS_k)

$$PGS_k = P_{1m} \times P_{2k}$$

Calculul ponderilor de bază ale locuințelor (gospodăriilor) din centrul de cercetare k (PB_k)

$$PB_k = \frac{1}{PGS_k}$$

Ponderea de bază (PB_k) este prima estimare a coeficientului de extindere. Această pondere de bază este unică pentru toate locuințele selectate din centrul de cercetare k, dar ea se atribuie și gospodăriilor care aparțin acestor locuințe și tuturor persoanelor care aparțin gospodăriilor din locuințele selectate.

■ Pentru a se putea acoperi proporția gospodăriilor care nu au răspuns la interviu, s-au ajustat ponderile de bază ale gospodăriilor, obținute inițial. În acest sens s-a avut în vedere:

Constituirea unor clase omogene de gospodării din eșantionul de respondenți, în interiorul cărora se consideră că probabilitatea de răspuns este identică pentru toți indivizii. Construirea acestor clase s-a efectuat prin combinarea variabilelor regiune, mediu de rezidență și statut ocupațional al capului gospodăriei.

Calculul ratei de ajustare cu nonrăspunsul, pentru fiecare clasă. Pentru aceasta, gospodăriile au fost grupate în funcție de aceste clase, iar nonrăspunsurile au fost tratate separat pe fiecare clasă, după relația:

$$RNR_h = \frac{\sum_{i=1}^{n_h} PBES_{ih}}{\sum_{i=1}^{n_h} PBRASPES_{ih}}$$

unde:

RNR_h - rata de ajustare cu non-răspunsul în clasa h ;

$PBES_{ih}$ - ponderea de bază a gospodăriei i din clasa h , aparținând unei locuințe eligibile incluse în eșantion

$PBRASPES_{ih}$ - ponderea de bază a gospodăriei i din clasa h , care a răspuns la anchetă;

n_h - numărul de gospodării în eșantion în clasa h .

Calculul ponderilor ajustate cu rata de nonrăspuns, asociate fiecărei gospodării și fiecărei persoane din aceeași gospodărie, astfel:

$$P_{AJ} = PB \times RNR$$

unde:

P_{AJ} - ponderea ajustată;

PB - ponderea de bază a gospodăriei „ i ” în clasa „ h ”;

RNR - rata de ajustare cu nonrăspunsul în clasa „ h ”.

Redresarea este realizată cu scopul de a îmbunătăți calitatea estimărilor printr-o ajustare finală a ponderilor rezultate. În acest fel, structura eșantionului pe anumite variabile (variabile de calaj), considerate a fi bine corelate cu cele mai importante variabile de interes ale anchetei, este adusă la structura populației totale. Ponderile obținute în final sunt modificate astfel încât totalurile estimate din eșantion să fie în mod exact egale cu totalurile în populație pentru variabilele de calaj utilizate. De asemenea, ponderile finale sunt obținute astfel încât să se îndepărteze cât mai puțin posibil de ponderile inițiale, prin minimizarea unei funcții de distanță dintre cele două ponderi, ceea ce are efect asupra îmbunătățirii preciziei estimărilor. Ca informații auxiliare pentru redresare s-au utilizat variabile demografice (populația pe sexe și grupe de vârstă) și variabile de localizare (populația pe regiuni sau județe și medii de rezidență). Structura populației pe variabilele menționate este cunoscută din surse externe.

Pentru fiecare regiune s-au folosit distribuțiile: Număr de persoane pe medii de rezidență, Număr de persoane pe sexe, Număr de persoane pe categorii de vârstă.

Coeficientul de extindere a unei gospodării k este obținută pe baza ponderii calculate în pasul anterior și a unui coeficient de ajustare calculat utilizând relația:

$$COEF_{ext} = P_{AJ} \times C_r = PB \times RNR \times C_r$$

unde:

$COEF_{ext}$ - coeficient de extindere;

P_{AJ} - pondere ajustată;

C_r - coeficient de ajustare;

RNR - rata de ajustare cu nonrăspunsul în clasa „ h ”;

PB - ponderea de bază a gospodăriei „ i ” în clasa „ h ”.

Coeficientul de ajustare se determină ca urmare a unui calcul matriceal și are o expresie analitică complexă. Acest coeficient diferă de la o gospodărie la alta, ceea ce conduce la ponderi finale diferite de la o gospodărie la alta. Fiecare persoană aparținând unei gospodării respondente primește ponderea gospodăriei. Estimății ale numărului de gospodării și de persoane se calculează utilizând ponderile finale corespunzătoare.

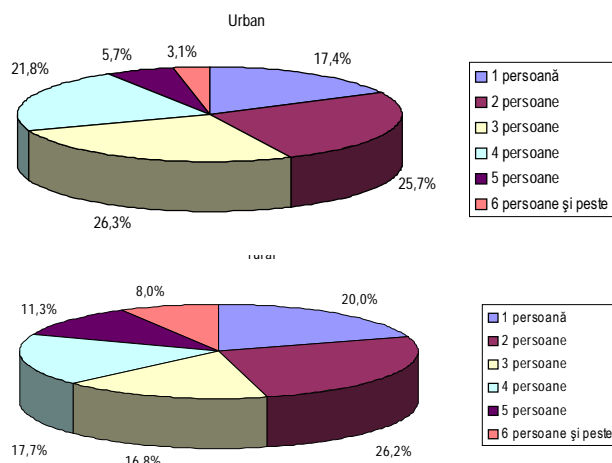
2. Studiu de caz pe exemplul România

Din prelucrarea datelor anchetei statistice au rezultat o serie de informații, cele mai semnificative fiind redată în continuare.

■ Ancheta asupra Condițiilor de Viață relevă că mai mult de jumătate din numărul total al gospodăriilor locuiesc în mediul urban (56,5%).

Aproape jumătate din numărul total al gospodăriilor din România sunt formate din 2 sau 3 persoane (25,9% și, respectiv, 22,2%), iar o cincime (20,0%) din 4 persoane. Gospodăriile cu componență foarte numeroasă, de 6 și mai multe persoane, reprezintă numai 5,2% din total.

Gospodării, după mărime, pe medii de rezidență

În mediul urban, 52% din totalul gospodăriilor au în componență 2 sau 3 persoane, pe când în mediul rural predomină gospodăriile compuse din 1 sau 2 persoane (46,2%). Gospodăriile formate din 5 și mai multe persoane sunt mai frecvente în mediul rural (19,3% față de 8,8% în mediul urban).

■ După vârsta persoanei de referință (capul gospodăriei), mai mult de jumătate din totalul gospodăriilor (58,4%) se încadrează în grupa de vârstă de 50 ani și peste, iar 40,3% din gospodării au drept cap al gospodăriei o persoană de 25-49 ani. Gospodăriile conduse de persoane foarte tinere (15-24 ani) au o frecvență puțin semnificativă, fiind întâlnite mai ales în mediul urban. Comparația pe

medii, între grupele de vârstă ale persoanelor cap de gospodărie, indică o tendință mai accentuată de îmbătrânire în rural față de urban.

Structura pe *sexe* a populației din gospodării evidențiază o pondere mai mare a femeilor (51,4%) decât a bărbaților (48,6%).

■ *Educația* reprezintă una dintre condițiile necesare pentru asigurarea unui standard de viață mai ridicat. În România, aproape o treime din populație are cel puțin un nivel de instruire mediu (26,1% sunt absolvenți ai formelor de învățământ liceal sau postliceal și 6,5% ai învățământului superior), iar 22,7% din populație are studii gimnaziale. Există diferențe între structura pe niveluri de instruire a populației din mediul urban și din rural.

Astfel, se constată o mai mare concentrare a populației cu nivel ridicat de instruire în mediul urban (46% din persoane au studii medii sau superioare) și, respectiv, a populației cu nivel scăzut de instruire în mediul rural (circa 67% au studii primare, gimnaziale sau nu au absolvit nicio școală). Cea mai accentuată diferențiere se constată în cazul absolvenților învățământului superior, a căror pondere este de circa 9 ori mai mare în urban decât în rural.

Femeile reprezintă majoritatea în cadrul persoanelor cu nivel de instruire primar, gimnazial sau liceal, iar bărbații în cadrul celor cu pregătire profesională, postliceală sau superioară.

■ Conform aprecierilor capului gospodăriei, 62,2% din gospodării aveau în iunie 2005, comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, o situație economică neschimbată, 29,1% aveau o situație economică mai rea și 8,7% o situație economică mai bună.

Din categoria gospodăriilor care au considerat că situația economică li s-a îmbunătățit, față de anul precedent, o mai mare reprezentare o au cele de patroni, salariați și lucrători pe cont propriu în activități neagricole, în timp ce gospodăriile de șomeri, lucrători pe cont propriu în activități neagricole și pensionari au fost mai pesimiste în evaluarea propriei situații.

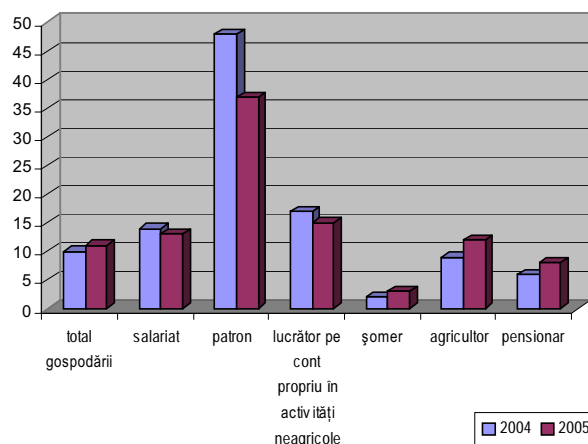
■ Analizând *posibilitatea acoperirii tuturor cheltuielilor și realizării de economii*, rezultă că numai una din 9 gospodării s-a încadrat în bugetul disponibil, reușind să realizeze și unele economii, majoritatea însă (circa 65% din gospodării) au cheltuit tot venitul disponibil. Echilibrarea bugetului gospodăriilor s-a făcut pe bază de împrumuturi (circa 18%) sau prin antrenarea în consum a economiilor constituite în perioadele precedente (5%). Această situație se manifestă mai intens în mediul urban.

Situația cea mai favorabilă, din punct de vedere al relației venituri – cheltuieli, se întâlnește la gospodăriile de patroni, unde jumătate dintre gospodării se încadrează în limita veniturilor disponibile și 4 din 10 gospodării pot realiza chiar și economii. Gospodăriile conduse de salariați, lucrători pe cont propriu în activități neagricole, agricultori și pensionari prezintă, în general, o situație relativ asemănătoare celei înregistrate pe ansamblul gospodăriilor. Nu același lucru se întâmplă însă în cazul gospodăriilor de șomeri, care în proporție de circa 44% se încadrează strict

în limita veniturilor disponibile, dar în proporție de 47% trebuie să se împrumute pentru a-și acoperi cheltuielile curente.

Comparația între categorii arată că gospodăriile de patroni, lucrători pe cont propriu în activități neagricole și salariați au posibilitatea să economisească într-o proporție mai mare, dar și între aceste trei categorii există diferențieri notabile (între 41% la patroni și 15% la salariați).

Gospodăriile care au realizat economii, pe categorii

În general, ponderea gospodăriilor care au făcut economii a crescut odată cu creșterea venitului realizat. Astfel, din totalul gospodăriilor ale căror venituri anuale nete nu au depășit 6.600 de lei (adică 550 lei lunar), numai 6% au reușit să-și acopere toate cheltuielile și să economisească, în timp ce gospodăriile care au depășit acest nivel de venituri au economisit în proporție de 16%.

Analizând *categoriile de cheltuieli pe care gospodăriile nu le-au putut achita la timp în mod repetat*, este de remarcat că aproape 2 din 10 gospodării au avut astfel de dificultăți, fenomenul afectând jumătate dintre gospodăriile de șomeri (49%) și în egală măsură pe cele de lucrători pe cont propriu în activități neagricole și pensionari (aproximativ 20%).

Categoriile de gospodării care apelează mai frecvent la împrumuturi sunt cele de salariați, șomeri, patroni și lucrători pe cont propriu în activități neagricole. Destinațiile principale ale împrumuturilor sunt cele observate și pe ansamblul gospodăriilor: achiziționarea unor bunuri de folosință îndelungată, acoperirea cheltuielilor de consum sau satisfacerea unor nevoi personale ale membrilor gospodăriei. În jur de 59% din gospodăriile de salariați sunt interesate de cumpărarea de bunuri de folosință îndelungată și circa 19% folosesc împrumuturile pentru satisfacerea unor nevoi personale ale membrilor gospodăriei. Împrumuturile patronilor vizează cumpărarea unor bunuri de folosință îndelungată (33%), a unui autovehicul (18%) sau investițiile financiare (12%). Pentru șomeri, agricultori și pensionari acoperirea cheltuielilor de consum și nevoile personale ale membrilor gospodăriei au determinat proporția cea mai mare a împrumuturilor (respectiv 61%, 51% și 47%).

Principala sursă a împrumuturilor o constituie băncile și celelalte instituții financiare, cu o pondere de circa 85%, superioară anului precedent cu 6,5 puncte procentuale.

În localitățile urbane sistemul bancar este mai răspândit și, ca atare, aici se găsesc 89% din totalul gospodăriilor care au apelat la această sursă pentru a obține împrumuturi.

Majoritatea gospodăriilor contractează împrumuturi pe perioade scurte sau medii, termenul de restituire fiind frecvent de sub 1 an (22%), 1-2 ani (33%) sau 3-5 ani (41%). Ponderea gospodăriilor care au împrumuturi pentru o perioadă de peste 10 ani a fost de numai 5%.

■ Activitățile salariale reprezintă principala sursă de venit pentru mai mult de jumătate din gospodării, activitățile agricole aducând venituri pentru circa 17% din gospodării, iar cele neagricole pe cont propriu pentru 7%. Ponderea gospodăriilor care obțin venituri dintr-o sursă sau alta diferă și în funcție de mediul de rezidență. Astfel, ponderea celor care obțin venituri din activități salariale este aproape de 2 ori mai mare în urban (67%) decât în rural (35%), dar proporția gospodăriilor cu venituri din pensii este mai mare în mediul rural (60%) față de mediul urban (46%). Pe ansamblu, 1 din 4 gospodării obține exclusiv venituri din prestații sociale.

Distribuția după venitul net obținut arată că mai mult de o treime din gospodării au realizat un venit mai mare de 9.800 lei, pondere care se menține și pentru gospodăriile care au avut venitul cuprins între 4.700 și 9.800 lei și aproape 1 din 4 gospodării care au avut venitul cuprins între 1.900 și 4.700 lei.

Structura pe niveluri de venit net prezintă diferențieri în funcție de mediul de rezidență, în sensul că în mediul rural gospodăriile se concentrează în zona veniturilor mici. Astfel, ponderea gospodăriilor cu venituri sub 1.900 lei este de 5 ori mai mare în mediul rural decât în urban, iar a celor cu venituri de peste 9.800 lei de 2,5 ori mai mică.

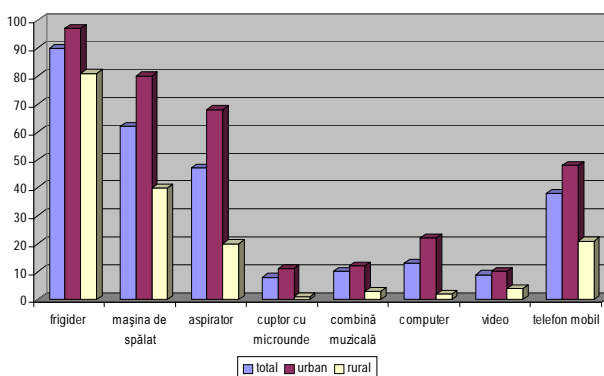
■ Bunurile mobile sau imobile aflate în proprietate reflectă sugestiv gradul de bunăstare al unei gospodării.

Majoritatea gospodăriilor dețin în proprietate locuința în care trăiesc, dar foarte puține gospodării posedă o a doua locuință sau o casă de vacanță (3%). Acțiuni sau obligațiuni dețin 2,9% dintre gospodării. Pe ansamblu, gospodăriile au în proprietate diferite categorii de terenuri: grădină sau vie (42,7%), teren agricol sau pădure (33,2%), teren intravilan de construcție (5,9%); ponderile acestor categorii de terenuri se dublează în mediul rural.

Proporția gospodăriilor conduse de patroni care dețin o a doua locuință sau casă de vacanță, precum și acțiuni sau obligațiuni, este mai mare comparativ cu toate celelalte categorii de gospodării. Majoritatea agricultorilor, în mod firesc, au grădină sau vie (85%) sau teren agricol (76%). Gospodăriile de pensionari, alături de cele de agricultori și salariați, dețin cea mai mare pondere a locuințelor proprietate personală (peste 92%).

Din analiza *înzestrării cu unele bunuri de folosință îndelungată* se constată că 96% dintre gospodării au televizor (alb-negru sau color), 94% au aragaz, 90,5% au frigider și 63% au mașină de spălat.

Gospodării, după înzestrarea cu unele bunuri de folosință îndelungată

În privința deținerii de autoturisme, 30,7% din gospodăriile din mediul urban posedă cel puțin un autoturism, aproape dublul ponderii gospodăriilor din mediul rural (17,3%). Gospodăriile de lucrători pe cont propriu se situează mult peste media pe țară în ceea ce privește dotarea cu unele bunuri de folosință îndelungată. De menționat că majoritatea acestor gospodării (83,2%) dețin cel puțin un autoturism, 8 din 10 au telefon mobil, 6 din 10 au computer (PC) și 3 din 10 au video etc.

Dintre gospodăriile care dețin computer, aproximativ 40% sunt conectate la internet, media pe țară a gospodăriilor cu acces la internet fiind depășită de gospodăriile de lucrători pe cont propriu (45,3%) și de salariați (41,5%). Doar aproximativ 6% dintre gospodăriile care au acces la internet se află în mediul rural.

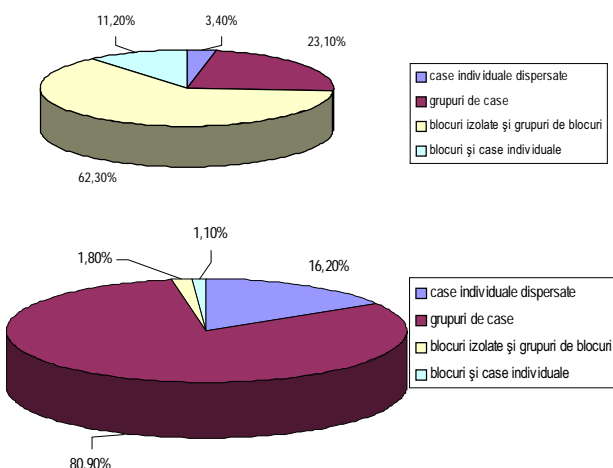
Intenții de a cumpăra diferite bunuri durabile în perioada următoare s-au manifestat la toate categoriile de gospodării, dar mai ales la cele de lucrători pe cont propriu și salariați, care, de altfel, dispun și de resurse bănești mai consistente.

Preferințele gospodăriilor de lucrători pe cont propriu și salariaților se îndreaptă în principal către computere, autoturisme, combine frigorifice, mașini automate de spălat rufe cu program, cuptoare cu microunde. Pentru agricultorii cele mai dorite produse sunt mașinile automate de spălat rufe cu program, telefoanele mobile, aragazurile, televizoarele color, computerele și autoturismele, iar pentru pensionari, pe lângă cele menționate anterior, și cuptoarele cu microunde.

■ În România predomină locuințele situate în zone compacte de case individuale sau de blocuri. Mai puțin de jumătate dintre gospodării locuiesc în cartiere/zonă formate din grupuri de case, iar puțin peste o treime, în cartiere/zonă formate din grupuri de blocuri. În cartiere/zonă formate din case individuale dispersate locuiesc 9% din totalul gospodăriilor, iar în cartiere mixte, de case și blocuri, locuiesc 6,8% din gospodării.

Gradul de aglomerare din mediul urban poate fi evidențiat și de ponderea mică a gospodăriilor care locuiesc în cartiere/zonă cu case individuale dispersate (doar 3,4%). Majoritatea gospodăriilor urbane ocupă locuințe amplasate în cartiere de blocuri sau locuiesc în cartiere compacte de case. Situația se prezintă invers în mediul rural, unde 81% dintre gospodării locuiesc în zone formate din grupuri de case individuale.

Gospodăriile, după tipul de cartier/zonă în care locuiesc

■ *Proprietatea personală* asupra locuințelor în care trăiesc este o situație care caracterizează cea mai mare parte a gospodăriilor din România, acestea reprezentând 96% din total.

În mediul urban, gospodăriile ce dețin locuință proprietate personală reprezintă 94,6%, în timp ce în mediul rural această pondere este cu 2,7 puncte procentuale mai ridicată.

■ *Dotarea locuințelor* cu instalații și dependințe este esențială în determinarea confortului acestora.

Aproximativ 38% din gospodării ocupă locuințe care dispun de balcon sau logie, 12% au locuințe cu terase sau verande, 7% au și un garaj pentru mașină. Există însă și gospodării care nu dispun de niciuna dintre aceste dotări (circa 14% din totalul gospodăriilor).

Majoritatea locuințelor din mediul urban sunt dotate cu balcon și logie. În mediul rural, circa 86% din gospodării au grădină proprie.

■ *Modalitatea principală de încălzire a locuințelor urbane* o constituie centralele termice: din rețeaua publică sau proprie. Dintre gospodăriile din mediul urban, 12,9% își încălzesc locuința cu gaze naturale și 16,4% cu lemne și cărbuni. În mediul rural, principala modalitate de încălzire a locuințelor este soba cu lemne și cărbuni. Soba cu gaze naturale este utilizată de 7,6% dintre gospodăriile rurale. Gospodăriile de salariați își încălzesc locuințele prin centralele termice din rețeaua publică. Peste o treime din gospodăriile de patroni folosesc o centrală termică proprie pentru încălzirea locuinței.

Asigurarea unei temperaturi adecvate în interiorul locuinței cu ajutorul instalațiilor de aer condiționat și-o pot permite numai 182 din 10.000 de gospodării. Instalațiile de aer condiționat se întâlnesc cel mai frecvent în locuințele patronilor și în cele ale salariaților.

■ În ceea ce privește *mărimea locuințelor*, se constată că cele mai multe gospodării locuiesc în 2 camere. De asemenea, cele mai multe gospodării de lucrători pe cont propriu în activități neagricole dispun de 3 camere. Gospodăriile cu locuințe formate dintr-o singură cameră reprezintă 6%, în timp ce 5% din gospodării trăiesc în locuințe de 5 camere și peste.

Dintre gospodăriile care ocupă 1 sau 2 camere, majoritatea se găsesc în mediul urban, în timp ce gospodăriile care ocupă mai mult de 3 camere sunt mai numeroase în mediul rural.

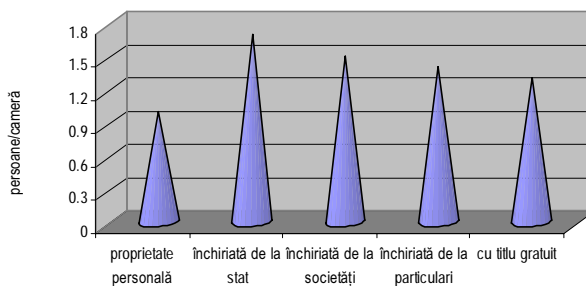
Ideal ar fi ca numărul camerelor locuinței să fie cel puțin egal cu cel al membrilor gospodăriei. În realitate, doar la gospodăriile mici (de 1-2 persoane) întâlnim această situație.

Cele mai multe gospodării trăiesc în locuințe a căror *suprafață locuibilă* este cuprinsă între 21-50 mp. Patronii ocupă mai frecvent locuințe cu suprafața cuprinsă între 51-100 mp comparativ cu celelalte categorii de gospodării, ale căror ponderi sunt mult mai reduse.

■ *Numărul de persoane ce revin în medie pe o cameră* este de 1,07, fiind mai mare în mediul urban (1,12) decât în rural (1,01). Cele mai aglomerate locuințe sunt cele ale șomerilor și lucrătorilor pe cont propriu în activități neagricole, urmate fiind de cele ale salariaților. Situația cea mai favorabilă se întâlnește în cazul gospodăriilor de pensionari (0,90 persoane/cameră), explicabilă datorită numărului mic de persoane care compun gospodăriile de pensionari.

Locuințele închiriate de la stat sunt cele mai aglomerate (1,76 persoane pe o cameră de locuit), urmate fiind de cele închiriate de la societăți comerciale (1,56 persoane), cele închiriate de la particulari (1,45 persoane) și cele ocupate cu titlu gratuit (1,33 persoane). Locuințele proprietate personală sunt cel mai puțin aglomerate (1,05 persoane pe o cameră de locuit).

Numărul mediu de persoane pe o cameră de locuit, după statutul de ocupare a locuinței

În anul 2005, unei persoane îi revenea, în medie, o *suprafață locuibilă* de 14,17 mp. Pe categorii de gospodării, cea mai mare suprafață medie locuibilă se înregistrează la gospodăriile de pensionari (16,68 mp), urmate de cele de patroni (15,68 mp).

Suprafața medie locuibilă se află în raport invers proporțional cu mărimea gospodăriei, variind între 34,27 mp/persoană în cazul persoanelor singure și 7,27 mp/persoană în gospodăriile de 6 persoane și peste.

Gospodăriile, după suprafața medie utilă și locuibilă pe persoană

	Suprafața medie utilă		Suprafața medie locuită	
	Anul			
	2004	2005	2004	2005
Gospodării de:				
salariați	19,14	18,97	12,83	12,89
patroni	26,10	24,29	17,09	15,68
lucrători pe cont propriu în activități neagricole	17,98	18,67	12,08	11,99
șomeri	15,49	17,54	10,55	11,43
agricultori	18,91	19,83	12,93	13,08
pensionari	23,82	24,89	15,82	16,68
Total gospodării	20,63	21,12	13,83	14,17

■ În mediul urban, circa 42% dintre gospodării au reclamat cel puțin un factor de mediu care afectează vecinătățile locuinței lor. Zgomotul este principalul factor de mediu care deranjează: circa 21% dintre gospodăriile urbane sunt deranjate de zgomotul cauzat de traficul rutier, feroviar sau aerian, iar aproape 13% suferă din cauza zgomotului provocat de persoane. Dintre gospodăriile urbane, 14% sunt afectate de poluarea aerului.

Gospodăriile rurale au mai puține neplăceri din cauza factorilor de mediu, 7 din 10 gospodării apreciind că mediul în care se află locuința lor nu este viciat de niciun factor poluant.

O componentă a *relațiilor sociale* ale gospodăriei legată de vecinătățile locuinței se referă la existența unor dezacorduri sau conflicte între membrii gospodăriilor și vecini. Din punctul de vedere al tipului de cartier, se constată că dezacorduri apar în special între gospodăriile situate în cartiere formate din grupuri de case individuale.

În ceea ce privește utilitățile esențiale unui trai comod: majoritatea gospodăriilor care trăiesc în mediul urban găsesc la o distanță mai mică de 500 m de locuința lor un magazin alimentar sau o farmacie și aproximativ o treime au în imediata apropiere a locuinței o unitate de învățământ (școală generală, creșă sau grădiniță). Din totalul gospodăriilor urbane, aproape o treime pot apela la o unitate sanitară sau la mai puțin de 500 m de locuință un loc de joacă special amenajat pentru copii. Peste un sfert din gospodării se pot aproviziona de la o piață aflată în apropiere. În ceea ce privește unitățile de alimentație publică, jumătate dintre gospodăriile din mediul urban au în imediata vecinătate restaurante sau baruri.

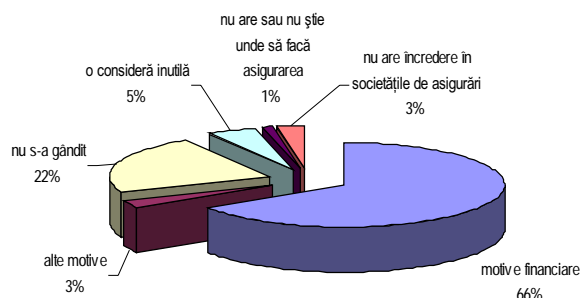
Existența unui parc în apropierea locuinței (la o distanță mai mică de 2 km) reprezintă o premisă a unor condiții de mediu favorabile, propice desfășurării unor activități sportive sau de agrement. În România, majoritatea gospodăriilor trăiesc în locuințe aflate în apropierea unui parc sau a unei zone verzi, dar numai aproximativ jumătate dintre gospodăriile care au acest privilegiu frecventează zona respectivă, principalul motiv invocat pentru justificarea nefrecventării parcului fiind lipsa timpului.

■ În perioada iunie 2004-mai 2005, doar 4,3% dintre gospodării și-au asigurat locuința.

Sectorul asigurărilor se dezvoltă încet în România, sub influența dificultăților financiare ale gospodăriilor, dar și a lipsei de interes a populației pentru acest aspect.

Gospodăriile din mediul urban sunt mai preocupate de asigurarea locuinței (6,2% din gospodăriile din urban au locuința asigurată, față de numai 1,8% dintre gospodăriile din rural). Pentru majoritatea gospodăriilor, indiferent de statutul ocupațional al capului gospodăriei, cu excepția celor de patroni, obstacolul major în realizarea asigurării locuinței îl reprezintă lipsa resurselor financiare. În cazul gospodăriilor de patroni care nu și-au asigurat locuința, principalul motiv l-a constituit lipsa preocupării pentru această problemă (în proporție de 54%). Locuințele vechi sunt asigurate în proporție de 3%, iar cele construite după anul 1989 în proporție de aproximativ 8%.

Gospodării cu locuința neasigurată

■ Aproximativ 73% din populație declara o stare de sănătate bună sau foarte bună. Una din 5 persoane considera că starea de sănătate era satisfăcătoare și una din 11 aprecia că are o stare de sănătate precară.

Majoritatea celor care au declarat că sănătatea lor este rea sau foarte rea o formează persoanele în vârstă, respectiv femeile. Dintre persoanele nemulțumite de propria sănătate, majoritatea sunt persoane în vârstă de 65 ani și peste.

Mai frecvent acuză o stare de sănătate nesatisfăcătoare pensionarii, agricultorii și lucrătorii pe cont propriu în activități neagricole.

O stare de sănătate rea sau foarte rea o declară majoritatea persoanelor suferinde de cancer, ciroză hepatică, care au o invaliditate, boli ale sistemului nervos, osteoporoză, diabet și astm bronșic.

Una din 5 persoane suferă de o boală cronică, majoritatea fiind femei. Bolile cronice afectează aproape jumătate dintre persoanele de 50 ani și peste, dar și pe cele de 25-49 ani (una din 10 persoane care fac parte din această grupă de vârstă). Cel mai frecvent suferă de boli cronice pensionarii, agricultorii și salariații.

Principalele boli cronice cu incidență mai mare asupra populației sunt cele de inimă, artroza, artrita și bolile sistemului nervos. Bolile de inimă, osteoporoza, artroza, artrita, diabetul afectează mai mult femeile decât bărbații, aceștia din urmă suferind cu preponderență de bronșită cronică sau insuficiență respiratorie.

În general, la nivelul întregii populații, se poate spune că incidența bolilor cronice în anul 2005 a înregistrat o curbă descendentă comparativ cu anul anterior: din 10.000 de persoane, 1.939 suferă de boli cronice, față de 2.167 persoane în anul precedent.

Frecvența bolnavilor de diabet la 10.000 de persoane a crescut de 1,1 ori față de anul 2004, iar cea a bolnavilor de astm bronșic și osteoporoză a rămas aproape neschimbată.

Există însă anumite boli a căror incidență se menține în continuare: bolile de inimă afectează în mare măsură populația (931 persoane din 10.000, față de 922 în 2004). Ușoare scăderi se înregistrează la bolnavii de artroză, artrită și boli ale sistemului nervos.

Patru din 10 persoane au apelat cel puțin o dată la *serviciile unui medic* în perioada decembrie 2004-mai 2005. În condițiile sistemului actual de asigurări de sănătate, 88,2% dintre persoanele care au avut nevoie de servicii medicale au apelat la medicul de familie.

Specialiștii cel mai frecvent solicitați au fost, în ordine, medicii cardiologi, stomatologi, pediatri, neurologi, ginecologi, oftalmologi etc.

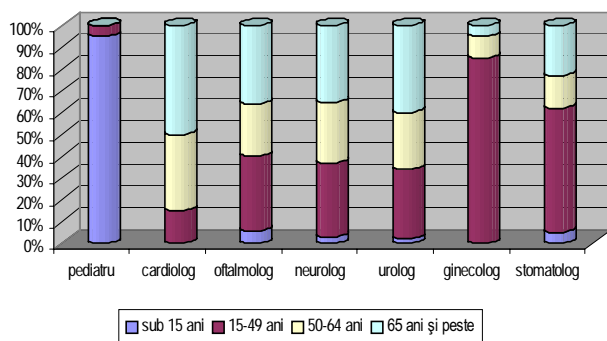
Comparativ cu anul precedent, se observă un interes mai scăzut manifestat de populație pentru întreținerea sau îngrijirea sănătății. În 2005, medicii de familie, neurologii și cardiologii au fost mai solicitați comparativ cu anul trecut, în timp ce cabinetele medicilor specializați în alte domenii au fost la fel sau chiar mai puțin aglomerate comparativ cu anul 2004.

Distribuția după vârstă a persoanelor care au avut nevoie de serviciile unui medic în anul 2005 indică o creștere evidentă a numărului acestora odată cu înaintarea în vârstă.

Specialitatea medicului la care persoanele apelează diferă nu numai în funcție de tipul bolii, dar și de vârstă și sex. De exemplu, 97% dintre persoanele care au consultat un medic pediatru au vârsta mai mică de 15 ani și 89% dintre cele care au avut nevoie de consultul unui medic ginecolog au fost femei în vârstă de 15-49 ani. Persoanele vârstnice prezintă ponderi importante printre pacienții medicilor cardiologi, urologi, oftalmologi și neurologi.

Problemele stomatologice afectează toate categoriile de populație, dar o frecvență mai mare se înregistrează în cazul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 15 și 49 ani.

Persoane care au apelat la servicii medicale

Un factor important în prevenirea îmbolnăvirilor îl reprezintă controalele periodice și efectuarea unor analize cu caracter preventiv. Rezultatele anchetei arată că 24,8% din întreaga populație a efectuat astfel de controale în perioada menționată, cu 0,7 puncte procentuale mai puțin decât în aceeași perioadă din 2004, femeile și, respectiv, persoanele din mediul urban reprezentând majoritatea.

Doar 9% din populație desfășoară activități fizice pentru întreținerea sănătății. Dintre aceste persoane, 60,8% practică ocazional activități fizice, 32,6% săptămânal și 6,6% o dată pe lună. Comparând datele din anul 2005 privind preocuparea pentru întreținerea sănătății prin practicarea unor activități fizice cu cele din anul precedent, se constată o scădere a ponderii persoanelor care au realizat săptămânal acest tip de exerciții cu 2,7 puncte procentuale.

Fumatul pasiv este considerat la fel de dăunător ca și fumatul activ. Din totalul persoanelor înregistrate, 5% au declarat că sunt nevoite să-și desfășoare activitatea cotidiană în încăperi în care se fumează în mod frecvent.

Fumatul activ este mai frecvent în rândul bărbaților, iar fumatul pasiv afectează în special femeile.

De cele mai multe ori, locuința reprezintă locul unde se suportă aerul viciat datorită obiceiului de a fuma al altor persoane. Persoanele nefumătoare în vârstă de 25-49 ani se intoxică prin fumat pasiv, mai ales la locul unde își desfășoară activitatea obișnuită (serviciu, școală, facultate etc.).

Analizând repartitia persoanelor nefumătoare după locul unde sunt expuse fumatului pasiv, se observă că numărul femeilor expuse fumatului pasiv în locuință este de 2,2 ori mai mare decât cel al bărbaților. Situația se explică prin rata de activitate mai scăzută în cazul femeilor, cât și prin faptul că majoritatea fumătorilor activi o formează bărbații.

Consumul de băuturi, în special consumul de băuturi alcoolice, are un efect deosebit asupra stării de sănătate a persoanelor.

În general, majoritatea populației consumă cel puțin o dată pe săptămână băuturi răcoritoare și apă minerală, iar berea este preferată de circa 40% dintre persoane.

Vinul este consumat în mod obișnuit de aproape un sfert dintre persoane, iar una din 7 persoane consumă în mod frecvent băuturi alcoolice tari.

Există diferențe semnificative pe sexe în ceea ce privește consumul de băuturi: de exemplu, peste jumătate din numărul bărbaților consumă bere cel puțin săptămânal, produs care este consumat de un sfert din totalul femeilor. Numărul bărbaților consumatori obișnuiți ai băuturilor alcoolice tari este de 5,4 ori mai mare decât cel al femeilor.

Comparativ cu anul 2004, se observă tendința creșterii consumului de băuturi, indiferent de categoria acestora, cu preponderență în mediul urban. Ponderea persoanelor consumatoare de bere a crescut cu 1,4 puncte procentuale față de anul precedent, ajungând la 40,2%.

Consumul de băuturi este diferențiat și în funcție de mediul de rezidență. Astfel, dacă apa minerală, băuturile răcoritoare și berea sunt consumate preponderent de persoanele din mediul urban, vinul și băuturile alcoolice tari au mai mulți consumatori în mediul rural.

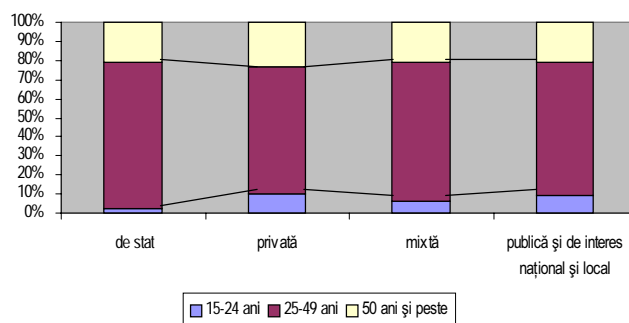
Consumatorii obișnuiți de băuturi alcoolice tari reprezintă 14% din totalul populației țării, majoritatea declarând consumul a 1-2 pahare de băuturi alcoolice tari pe săptămână.

Majoritatea persoanelor de 15 ani și peste sunt persoane ocupate. Pe sexe, structura este diferită, în sensul că frecvența femeilor ocupate este mai mică decât a bărbaților (44,2% față de 58,9%).

Majoritatea persoanelor ocupate o formează bărbații, femeile deținând o pondere mai redusă. Din punct de vedere al vârstei, preponderente sunt persoanele de 25-49 ani. Aproape un sfert din populația ocupată o reprezintă persoanele de 50 ani și peste și una din 10 este un tânăr cu vârsta de până la 25 ani.

Două treimi dintre persoanele ocupate lucrează în unități aparținând formei de proprietate privată, 22,7% sunt angajate în unități de stat și 7,9% aparțin formei de proprietate publică de interes național și local; 3,3% din totalul persoanelor ocupate activează în unități cu alte forme de proprietate (mixtă etc.).

Persoane ocupate, după forma de proprietate

Structura pe grupe de vârstă a populației ocupate, după forma de proprietate a locului de muncă, arată că persoanele de 25-49 ani reprezintă în jur de 77% din populația ocupată în unități de stat. O pondere ridicată a persoanelor cu vârsta de 50 ani și peste, comparativ cu celelalte forme de proprietate, se înregistrează în sectorul privat (26%). Ponderea tinerilor variază între 3% din populația ocupată în unități din sectorul de stat, 11% în sectorul privat și 15% în sectorul mixt.

Analizând *modalitatea de organizare a timpului de lucru*, se constată că în jur de 72% dintre persoanele ocupate își desfășoară activitatea numai în zilele lucrătoare (de luni până vineri) și mai mult de un sfert dintre ele au program variabil.

În ceea ce privește specificul organizării timpului de lucru, nu există diferențe semnificative între sexe.

Majoritatea persoanelor ocupate din sectorul de stat și din unități publice de interes național și local își desfășoară activitatea doar în zilele lucrătoare. În unitățile private, de acest program beneficiază, de asemenea, majoritatea persoanelor, dar aici se evidențiază și ponderea ridicată a celor care lucrează cu orar variabil, precum și sâmbăta/duminica.

Din totalul persoanelor ocupate, salariații reprezintă două treimi. Marea majoritate a acestor persoane au fost angajate pe baza unui contract pe durată nedeterminată, o mică parte (5%) au avut contract pe durată determinată, celelalte forme având o reprezentare puțin semnificativă.

În unitățile proprietate de stat predomină forma de angajare pe baza contractului de muncă pe durată nedeterminată. În unitățile proprietate privată, persoanele cu contract de muncă pe perioadă determinată dețin o pondere de 5,4%.

■ Rezultatele anchetei au evidențiat existența fenomenului *subocupării invizibile*, care se referă la desfășurarea unor activități inferioare nivelului de instruire.

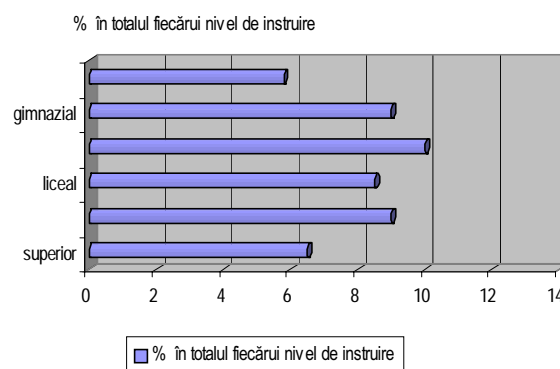
Comparativ cu anul 2004, în 2005 se observă scăderea ponderii persoanelor ce se declară supracalificate față de specificul muncii efectuate. Creșterea de 3 puncte procentuale s-a observat în cadrul grupeii membri ai corpului legislativ, executivului și conducătorilor de unități economice și sociale, iar de 1 punct procentual la funcționarii administrativi și la muncitorii-meseriași. Scăderi ale acestei ponderi au înregistrat agricultorii, tehnicienii, maeștrii asimilați.

Conform aprecierii, unitățile de stat și unitățile publice de interes național și local conferă o oarecare siguranță a locului de muncă și un program de lucru convenabil, ponderea persoanelor nemulțumite de siguranța postului și, respectiv,

de numărul de ore lucrate este relativ redusă. O pondere mai mare a persoanelor nemulțumite de venitul obținut la locul de muncă se întâlnește printre cele care lucrează în unități cooperatiste și private, iar ponderea celor nemulțumite de siguranța postului este cea mai ridicată între persoanele ocupate în unități aparținând sectorului privat, mixt și cooperatist.

Cel mai frecvent și-au suplimentat veniturile desfășurând activități secundare persoanele care au nivel de instruire profesional, liceal și gimnazial. O persoană cu studii liceale din 3 a desfășurat o activitate secundară aducătoare de venit suplimentar.

Persoane care au obținut venituri din activități secundare

Una din 14 persoane ocupate tinere (sub 25 ani) consideră că au nevoie să desfășoare activități secundare care să le aducă venituri suplimentare, ponderea reducându-se la aproximativ 22% în cazul persoanelor de 50 ani și peste. Bărbații reprezintă aproape două treimi dintre persoanele care doresc să-și găsească o sursă de venit suplimentară.

Nevoia unor venituri mai mari este percepută în proporții diferite de persoanele care locuiesc în orașe (25%), față de cele din mediul rural (75%).

■ Ancheta a urmărit 3 categorii de relații sociale: cu rudele cele mai apropiate (părinți și copii) care nu fac parte din gospodăria persoanei intervievate, cu prietenii și cu cei mai apropiați vecini (din punct de vedere al distanței).

Rude care fac parte dintr-o altă gospodărie au 44% dintre persoane.

Circa o treime dintre copii își vizitează părinții zilnic, săptămânal sau lunar, dar frecvențe mai mari se înregistrează în cazul părinților care își vizitează copiii. Din totalul persoanelor care au copii în alte gospodării, doar 4% îi vizitează rar sau niciodată.

În general, majoritatea persoanelor își vizitează în egală măsură părinții, excepție făcând șomerii, pentru care se înregistrează o diferență de 5 puncte procentuale în favoarea celor care își vizitează frecvent mamele, față de cei care își vizitează frecvent tații. Patronii și salariații sunt categoriile de persoane care își vizitează cu cea mai mare intensitate copiii aflați în alte gospodării.

Marea majoritate a persoanelor de 7 ani și peste consideră că există cel puțin o persoană căreia îi pot atribui calitatea de prieten.

■ *Participarea la viața asociativă*, la activitățile unui club, ale unei asociații sau ale unui grup a reprezentat o preocupare pentru aproximativ 6% dintre persoanele de 7 ani și peste.

Circa o treime dintre aceste persoane participă la activitățile unor asociații de locatari/prorietari, 29% la activitățile unui club sportiv și 18% activează pe lângă biserici, contribuind la diferite acțiuni benevole cu scopuri caritabile, sociale sau culturale.

Participarea la viața asociativă este influențată foarte mult de vârsta persoanelor. Cluburile sportive sunt cele care atrag copiii și tinerii, evident datorită caracteristicilor vârstei, în timp ce participarea la diferitele activități ale asociațiilor de locatari/prorietari este o preocupare pentru persoanele mature. Printre membrii asociațiilor religioase, cea mai mare pondere o dețin persoanele de 50 de ani și peste.

Peste o treime din populația în vârstă de 7 ani și peste prezintă preocupări pentru viața spirituală. Dintre aceștia, mai mult de jumătate merg la biserică numai cu ocazia marilor sărbători religioase sau a anumitor evenimente.

În mediul rural, unde comunitățile și obiceiurile religioase sunt mai bine statonice, ponderea persoanelor care merg la biserică și frecvența participărilor sunt mai mari decât în urban.

Pentru bărbați, frecventarea lăcașurilor de cult este motivată cel mai adesea de sărbătorile religioase sau anumite evenimente familiale, femeile însă sunt atrase într-o măsură mai ridicată de viața religioasă.

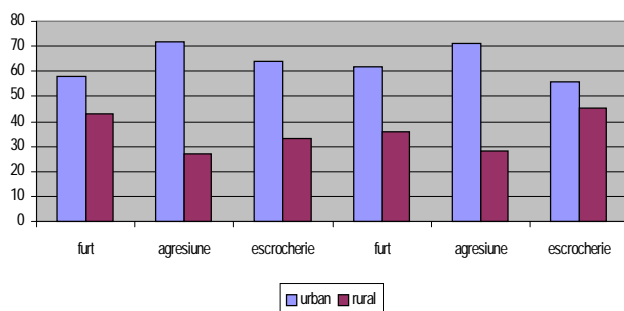
■ *Gradul de siguranță oferit de cartierul sau zona* în care se află locuința constituie o componentă importantă a condițiilor de viață civilizată. Una din 10 persoane de 7 ani și peste declară că nu se simte în siguranță în cartierul sau zona în care locuiește. Dintre acestea, mai puțin de un sfert afirmă că au în mod permanent acest sentiment de nesiguranță. În aglomerările urbane ponderea persoanelor care nu se consideră în siguranță este mai mare decât în zonele rurale.

Dintre persoanele de sex masculin de 7 ani și peste, majoritatea apreciază că zona în care locuiesc oferă siguranță. În cazul persoanelor de sex feminin această pondere este cu 4,5 puncte procentuale mai mică.

Principalele incidente evidențiate de anchetă, cu care s-a confruntat populația de 7 ani și peste, au fost furturile, agresiunile și escrocheriile.

Pe medii de rezidență, se înregistrează următoarele modificări față de anul 2004: în urban a crescut ponderea furturilor (cu 4,9%), iar în rural s-a înregistrat creșterea ponderilor escrocheriilor (cu 10,6%).

Victime de 7 ani și peste, după tipul incidentului suferit

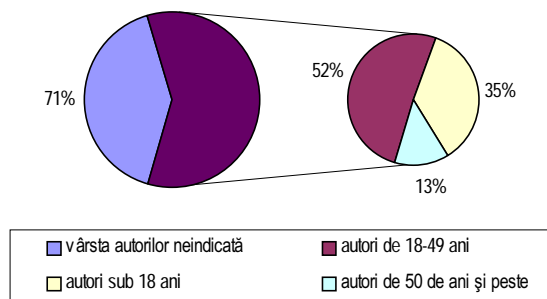
Pentru toate persoanele există riscul să devină victimele unui incident nedorit, dar se pare că cele aflate în grupa de vârstă de 65 de ani și peste sunt mai frecvent expuse furturilor, această infracțiune fiind, de altfel, și cea mai răspândită.

Victime ale *agresiunilor* au fost mai frecvent agricultorii (17 la 10.000 de persoane) și elevii și studenții (14 la 10.000 de persoane).

Categoriile cele mai expuse escrocheriilor au fost pensionarii (7 la 10.000 de persoane).

În ceea ce privește autorii incidentelor, trei sferturi dintre victime nu au putut furniza nicio informație privind vârsta acestora și nu au indicat numărul autorilor.

Victime de 7 ani și peste, după vârsta autorilor incidentelor

Vârsta autorilor este un element important în cunoașterea fenomenului infracțional. Se constată că cei mai mulți dintre autorii despre care se cunosc informații au vârsta cuprinsă între 18 și 49 ani, aceștia producând jumătate dintre incidentele la care victimele au putut face declarații privind vârsta autorilor. Este îngrijorător că mai mult de o treime dintre delictele despre care victimele au dat informații au fost produse de persoane minore.

Din totalul incidentelor, 14% au fost produse de persoane din anturajul victimelor (rude, vecini, colegi, membri ai familiei etc.). Dacă pentru 79% dintre furturile victimelor nu au furnizat nicio informație privind relația lor cu autorul/autorii, circa 67% dintre escrocheriile au fost produse de persoane cunoscute.

Mai mult de un sfert dintre incidente s-au petrecut fără ca autorii să fie înarmați. În cazul furturilor, circa 1% din persoane au fost amenințate cu o armă. Numărul persoanelor spitalizate în urma agresiunilor a crescut față de anul trecut.

Este interesant de notat că atitudinea cetățenilor care au asistat la evenimente este în general pasivă, neintervenind în apărarea victimelor în cazul în care au observat incidentele respective, 9 din 10 victime neprimind niciun fel de ajutor.

Bibliografie

Anghelache, C-tin (2004). *Statistică teoretică și aplicată. Teorie și aplicații*, Editura Economică, București

Anghelache, C-tin, Isaic-Maniu, Al., Mitruț, C., Voineagu, V. (2006). *Sistemul Conturilor Naționale*, Editura Economică, București

Biji, M., Biji, M.E., Lilea, E., Anghelache C-tin (2002). *Tratat de statistică*, Editura Economică, București

*** *Condițiile de viață ale populației din România*, Institutul Național de Statistică, 2006

*** Buletinele Statistice nr. 1-3/2006, editate de Institutul Național de Statistică